

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/279/2019
Identifikačné číslo spisu: 1115202936
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1115202936.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne R. G., bývajúcej v N., R. X, zastúpenej JUDr. Petrom Arendackým, advokátom so sídlom v Bratislave, Železničiarska 13, proti žalovanému Ministerstvu zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Hlboká cesta 2, o určenie neplatnosti výpovede, určenie, že štátnozamestnanecký pomer trvá a o náhradu mzdy, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16 Cpr 1/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. januára 2019 sp. zn. 9 CoPr 1/2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 24. januára 2019 sp. zn. 9 CoPr 1/2018 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) čiastočným rozsudkom z 2. októbra 2017 č. k. 16 Cpr 1/2015-352 určil, že výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru, s ktorou bola žalobkyňa oboznámená dňa 29. septembra 2014, je neplatná a štátnozamestnanecký pomer žalobkyne trvá naďalej. Ďalej rozhodol, že o zapltení náhrady mzdy žalobkyne z dôvodu neplatného skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí. Súd prvej inštancie v odôvodnení konštatoval, že žalovaný nepreukázal doručenie výpovede zo štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyňi do vlastných rúk, keďže zo Záznamu z prerokovania skončenia štátnozamestnaneckého pomeru v súvislosti s organizačnou zmenou a odovzdávania výpovede nevyplývala žalovaným tvrdená skutočnosť, že žalobkyňi bola výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru riadne doručená. Dodal, že žalovaný nepreukázal ani ním tvrdenú skutočnosť, že žalobkyňa si výpoveď odmietla prevziať a že nastali účinky doručenia v zmysle § 38 ods. 4 Zákonníka práce v spojení s § 120 zákona č. 400/2009 Z.z. Vo vzťahu k námietke žalovaného ohľadne nedostatku pasívnej legitímácie uzavrel, že štátny zamestnanec sa môže domáhať neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru vo vzťahu k služobnému úradu, ktorý plnil všetky povinnosti voči štátnemu zamestnancovi v priebehu štátnozamestnaneckého pomeru. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že štátnozamestnanecký pomer existoval a bol založený medzi žalobkyňou a žalovaným teda Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, ktorý i vo svojom mene dal žalobkyňi výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru, pričom tento ako služobný úrad je nositeľom

práv a povinností a plní úlohy pri koordinovaní činnosti vo veciach štátnozamestnaneckých vzťahov podľa § 9 ods. 5 zákona o štátnej službe. Zároveň poukázal na to, že zo žiadnych zákonných ustanovení nevyplýva žalovaným tvrdená skutočnosť, že pasívne legitimovaným subjektom v konaní o určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru je štát. Súd prvej inštancie sa napokon nestotožnil ani s tvrdením žalovaného, že žalobkyňa žalobu na určenie neplatnosti výpovede zo štátnozamestnaneckého pomeru podala po zákonom stanovenej lehote, a to s ohľadom na jej práceneschopnosť trvajúcu od 22. októbra 2014 do 15. januára 2015 a s tým súvisiace ustanovenie § 64 ods. 2 Zákonníka práce. Nakoľko predmetný pracovný pomer skončil uplynutím výpovednej doby dňa 16. januára 2015 a žaloba bola podaná na súd dňa 2. februára 2015, dospel k záveru, že žalobkyňa zákonom stanovenú lehotu na uplatnenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru výpoveďou v zmysle § 56 zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe dodržala.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 24. januára 2019 sp. zn. 9 CoPr 1/2018 čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol. Súčasne vyslovil, že žalovaný nemá voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd po zopakovaní dokazovania dospel k záveru, že súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania nevyvodil správny skutkový záver o nedoručení výpovede zo štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyni dňa 29. septembra 2014. Na rozdiel od súdu prvej inštancie totiž považoval Záznam z prerokovania skončenia štátnozamestnaneckého pomeru v súvislosti s organizačnou zmenou a odovzdávania výpovede zo dňa 29. septembra 2014 za relevantný, pochybnosti nevzbudzujúci doklad o doručení výpovede žalobkyne. Odvolací súd uviedol, že z obsahu tohto kľúčového dokladu vyplýva okrem iného aj to, že súčasťou prerokovania bolo aj odovzдание výpovede, že žalobkyňa odmietla výpoveď prijať a podpísať, pričom bola poučená o následkoch odmietnutia prijatia. Stotožnil sa so žalovaným, že v prípade žalobkyne je zrejmé, že mala vedomosť o tom, že na osobnom stretnutí jej bola doručovaná výpoveď, i keď sa s jej obsahom nezoznámila a/alebo si jej písomné vyhotovenie odmietla prevziať, čím došlo k jej doručeniu. Skutočnosť, že žalobkyňa pri podpise predmetného záznamu napísala svoje subjektívne vyjadrenie „že priebeh stretnutia vzala na vedomie“ podľa názoru odvolacieho súdu nepreukazuje to, že jej výpoveď na tomto stretnutí doručovaná nebola. Odvolací súd preto uzavrel, že Záznam z prerokovania skončenia štátnozamestnaneckého pomeru v súvislosti s organizačnou zmenou a odovzdávania výpovede podpísaný tým, kto doručenie za zamestnávateľa vykonával, ale aj svedkami doručenia, že zamestnanec prijatie písomnosti odmietol, nedáva žiaden priestor pre pochybnosti o doručení výpovede, keď v súlade s § 38 ods. 4 Zákonníka práce platí nevyvrátiteľná domnienka, že výpoveď bola žalobkyni doručená dňa 29. septembra 2014. V otázke včasnosti podania žaloby na určenie neplatnosti výpovede zo štátnozamestnaneckého pomeru odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď vychádzal z nesprávneho zákonného ustanovenia § 56 zákona o štátnej službe. Keďže žalobkyni bola výpoveď v zmysle vyššie uvedených záverov doručená dňa 29. septembra 2014, výpovedná doba začala plynúť 1. októbra 2014 a skončila dňom 30. novembra 2014, kedy začala plynúť dvojmesačná prekluzívna lehota, v ktorej sa žalobkyňa mohla domôcť určenia neplatnosti skončenia jej pomeru štátneho zamestnanca. Odvolací súd aj s ohľadom na § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že toto právo žalobkyni uplynulo dňom 30. januára 2015. Zdôraznil, že skutočnosť, že žalobkyňa sa počas plynutia výpovednej doby stala dočasne práceneschopnou (od 22. októbra 2014 do 16. januára 2015), bola z hľadiska plynutia uvedenej prekluzívnej lehoty irelevantná, a to vzhľadom na závery uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolač súd“) sp. zn. 3 Cdo 29/2017, podľa ktorého začiatok a plynutie lehoty na uplatnenie práva na určenie neplatnosti výpovede podľa § 77 Zákonníka práce nemôže ovplyvniť ani prípadná práceneschopnosť zamestnanca. Doplnil, že v zmysle uvedeného ustanovenia za „deň, keď sa mal pracovný pomer skončiť“ tu treba považovať posledný deň výpovednej doby nepredĺženej o ochrannú dobu. Odvolací súd preto konštatoval, že žalobkyňa podala žalobu na súd 2. februára 2015 (pondelok), teda po uplynutí predmetnej prekluzívnej lehoty. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 a 2 v spojení s 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolaateľka“) dovolanie s tým, že súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva

v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Namietala, že vzhľadom na spôsob vyhotovenia Záznamu z prerokovania skončenia štátnozamestnaneckého pomeru v súvislosti s organizačnou zmenou a odovzdávania výpovede je zrejmé, že tento neosvedčuje skutočný priebeh rokovania so žalobkyňou a okolností, za akých jej bola doručovaná výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru. Za tejto korelácie bolo podľa jej názoru potrebné vykonať dokazovanie na preukázanie, za akých okolností sa uskutočnilo rokovanie žalovaného so žalobkyňou dňa 29. septembra 2014, či jej bola doručovaná výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru a či ju žalobkyňa prijala alebo odmietla ju prevziať, čím by bola splnená podmienka jej doručenia. Dovolateľka uviedla, že ani jeden zo zástupcov prítomných na prerokovaní nevedel popísať či a ako bola žalobkyňa oboznámená s obsahom výpovede, či a kto poučil žalobkyňu o následkoch odmietnutia prevzatia výpovede, či a ako bola doručovaná žalobkyňi výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru a akým spôsobom došlo k odmietnutiu prijatia tejto výpovede. Žalobkyňa tiež namietala rozsah zopakovania dokazovania odvolacím súdom, keď tento vykonal dôkazy svojvoľne bez súvisu s nesprávne zisteným skutkovým stavom, resp. iba dôkazy, ktoré podporujú názor odvolacieho súdu na posúdenie skutkového stavu. Zdôraznila, že pokiaľ sa chcel odvolací súd odkloniť od skutkových záverov súdu prvej inštancie, bol povinný vykonať všetky dôkazy, na ktorých súd prvej inštancie svoje skutkové závery založil a napokon odvolaciemu súdu vytkla, že v odôvodnení neuviedol, prečo neprihliadal na výpovede vypočutých svedkov a samotnej žalobkyne, z ktorých je zrejmé, že nepotvrďovali obsah Záznamu z prerokovania skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. V dôsledku uvedeného mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou nedostatočného odôvodnenia. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že trvá na tom, že výpoveď daná žalobkyňi spĺňa všetky hmotnoprávne podmienky platnosti výpovede a že bola žalobkyňi doručená v súlade s ustanovením § 38 Zákonníka práce v spojení s § 120 zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe. Dodal, že pred súdmi nižších inštancií preukázal doručenie výpovede žalobkyňi, a to jednak prostredníctvom listinných dôkazov a jednak aj svedeckými výpoveďami osôb osobne prítomných pri doručovaní výpovede žalobkyňi. Žalovaný rovnako konštatoval, že sa stotožňuje s právnym názorom odvolacieho súdu ohľadom včasnosti podania žaloby. Navrhol preto podané dovolanie zamietnuť ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť

dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Žalobkyňa vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietala najmä nedostatky v procese vyhodnotenia dokazovania a nesprávne a neúplné skutkové závery, ku ktorým dospel odvolací súd v súvislosti so Záznamom z prerokovania skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a výpovedí svedkov. Zároveň namietala postup odvolacieho súdu, ktorý bol v rozpore s ustanovením § 384 ods. 1 CSP, keď zopakoval dôkazy v svojvoľnom rozsahu bez súvisu s nesprávne zisteným skutkovým stavom, a tiež nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkom odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Zásada voľného hodnotenia dôkazov zakotvená v čl. 15 Základných princípov CSP a v § 191 CSP vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom súd stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a pod.

13.1. V tomto kontexte podstatou dovolacieho prieskumu nie je prehodnocovanie skutkového stavu dovolacím súdom, ale kontrola postupu súdov oboch nižších inšancií pri procese jeho zisťovania a vyhodnocovania. Otázka, či súd pri zisťovaní a vyhodnocovaní skutkového stavu rešpektoval ústavnoprocenčné zásady, je otázkou procesnoprávnou, ktorá ako taká môže byť prezentovaná dovolaciemu súdu v podanom dovolaní ako prípustný a dovolený dovolací dôvod podľa CSP. Zároveň je potrebné dodať, že nesprávne zistenie skutkového stavu veci má totiž, ak súd aplikuje dôkladne hmotné právo, vždy vplyv na nesprávne právne posúdenie skutku, a preto takéto rozhodnutie súdu súčasne spočíva aj v nesprávnom právnom posúdení veci (porov. I. ÚS 6/2018, 4 Cdo 88/2019).

14. Dovolací súd v tejto súvislosti osobitne zdôrazňuje, že súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne

odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (§ 387 ods. 3 CSP). Nerešpektovanie tohto kogentného ustanovenia nesporne zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 125/2019). Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodnutí súdov, a tak vylúčiť svojvôľu v tomto procese. V právnom štáte by nemali vzniknúť pochybnosti, či sa súd s určitou, druhou stranou výslovne prezentovanou otázkou zaoberal, či nie; odpoveď by mala byť zrejmá z odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

15. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP). Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám (§ 384 ods. 1 CSP). Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

16. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že ak odvolací súd v rámci preskúmania rozhodnutia súdu prvej inštancie dôjde k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie zopakuje. Uvedená povinnosť odvolacieho súdu vyplýva z princípu priamosti, ktorý v tomto prípade znamená, že odvolací súd nemôže dôkazy vykonané súdom prvej inštancie sám len prehodnotiť. O nové hodnotenie dôkazov ide tam, kde má odvolací súd iný názor na spoľahlivosť dôkazného prostriedku. Zároveň, ak chce odvolací súd vstúpiť do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je rozhodnutie súdu prvej inštancie založené, obligatórne musí byť nariadené odvolacie pojednávanie (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1279, 1287).

17. Odvolací súd je ako riadny opravný súd súčasne viazaný aj skutkovým stavom. Úvahy odvolacieho súdu o správnosti skutkových záverov súdov prvej inštancie sú však značne obmedzené, pretože v zásade je viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie. V prípade pochybností o jeho správnosti má možnosť dospieť k iným skutkovým záverom, ak tieto vyplývajú z poznatkov, ktoré odvolací súd získal tak, že opakovane vykonané súdom prvej inštancie alebo vykonal nové dôkazy. Podmienenie zmeny skutkových záverov ustálených súdom prvej inštancie opakovaním alebo vykonaním nových dôkazov vyplýva z požiadavky rešpektovať zásadu priamosti a ústnosti civilného konania, ktorá má pre odvolacie konanie rovnaký význam a následky, ako pre súd prvej inštancie. Zásada priamosti je dôležitá nielen pre zisťovanie skutkového základu rozhodnutia, ale aj pre odchylenie sa od skutkových zistení súdu prvej inštancie. Pri opakovaní a doplnení dokazovania je uvedená zásada oproti konaniu pred súdom prvej inštancie ešte sprísnená, pričom pre opakovanie dôkazov platia tie isté procesné postupy, ako pri vykonávaní pôvodného dôkazu (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 98/2017).

18. Z uvedeného tiež vyplýva, že na to, aby sa odvolací súd mohol odchyliť od skutkových zistení, ktoré súd prvej inštancie čerpal z výpovedí strán alebo svedkov, ktorí boli súdom prvej inštancie vypočutí na pojednávaní, musí dôkazy priamo vykonané súdom prvej inštancie opakovat', prípadne doplniť. Pokiaľ sa odvolací súd mieni odchyliť od skutkových zistení urobených súdom prvej inštancie na základe svedeckého dôkazu vykonaného pred súdom prvej inštancie, je nutné, aby dôkazy svedecké sám opakovat' a zjednal si tak rovnocenný podklad pre prípadné odlišné zhodnotenie svedeckého dôkazu.

19. V posudzovanej veci dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba je dôvodná vychádzajúc okrem iného z toho, že žalovaný nepreukázal doručenie výpovede zo štátnozamestnaneckého pomeru zo dňa 29. septembra 2014 žalobkyni, pričom konštatoval, že takáto skutočnosť nevyplývala zo žiadnych listinných dokladov a ani zo svedeckých výpovedí. Zo Záznamu z prerokovania skončenia štátnozamestnaneckého pomeru v súvislosti s organizačnou zmenou a odovzdávania výpovede podľa jeho názoru nevyplývala žalovaným tvrdená skutočnosť, že žalobkyni bola výpoveď zo štátnozamestnaneckého pomeru riadne doručená a ani skutočnosť, že žalobkyňa si výpoveď odmietla

prevziať a že nastali účinky doručenia v zmysle § 38 ods. 4 Zákonníka práce v spojení s § 120 zákona č. 400/2009 Z.z. Súd prvej inštancie tiež poukázal na to, že svedkovia L.. R., L.. H. a L.. G. si okolnosti ohľadne doručovania výpovede žalobkyne nepamätali a nepotvrdili, že by žalobkyňa výpoveď odmietla prevziať a ani to, že výpoveď jej doručovali (ods. 17.1. odôvodnenia).

19.1. Odvolací súd následne na odvolanie žalovaného vec prejednal v napadnutom rozsahu na odvolacom pojednávaní v zmysle § 385 ods. 1 CSP a zopakovanie dokazovania v zmysle § 204 CSP a § 384 ods. 1 CSP zúžil na čítanie listinných dôkazov a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, keďže okrem iného súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania nevyvodil správny skutkový záver o nedoručení výpovede zo štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyňi dňa 29. septembra 2014. Vychádzal pritom primárne z listiny Záznam z prerokovania skončenia štátnozamestnaneckého pomeru v súvislosti s organizačnou zmenou a odovzdávania výpovede zo dňa 29. septembra 2014, ktorý jediný považoval za relevantný, pochybnosti nevzbudzujúci doklad o doručení výpovede žalobkyne.

20. Najvyšší súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že odvolací súd nepostupoval dôsledne v zmysle ustanovenia § 384 ods. 1 CSP, v dôsledku čoho zaťažil konanie vadou zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

20.1. V predmetnej veci totiž súd prvej inštancie vyvodzoval svoj skutkový záver o nedoručení výpovede žalobkyňi z výsledkov vykonaného dokazovania - a to tak listinných dôkazov, ako aj svedeckých výpovedí, v ich vzájomnej súvislosti, pričom výslovne konštatoval, že „takáto skutočnosť nevyplývala zo žiadnych listinných dokladov a ani zo svedeckých výpovedí“. V ďalšej časti odôvodnenia len zdôraznil, že svedkovia L.. R., L.. H. a L.. G. si okolnosti ohľadne doručovania výpovede žalobkyne nepamätali a nepotvrdili, že by žalobkyňa výpoveď odmietla prevziať a ani to, že výpoveď jej doručovali.

20.2. Za takto zisteného skutkového stavu, s dôrazom na viazanosť odvolacieho súdu skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, bol potom odvolací súd v prípade, že sa mienil odchýliť od skutkových záverov súdu prvej inštancie, povinný zopakovať dokazovanie aj výsluchom svedkov a zohľadniť jeho výsledky v procese komplexného vyhodnocovania, v opačnom prípade si (za daných okolností) nemohol zadovážiť dostatočný a rovnocenný podklad pre odlišné vyhodnotenie dôkazov než súd prvej inštancie. Len takýto postup by bol v súlade so zásadou priamosti a ústnosti civilného procesu a v konečnom dôsledku by spĺňal požiadavky na hodnotenie dôkazov vyjadrené v ustanovení § 191 CSP.

20.3. Skutkové závery, ku ktorým dospel odvolací súd sa preto javia ako svojvoľné, vychádzajúce z neúplných zistení a zároveň rozporuplné, a to najmä s ohľadom na spomínanú viazanosť odvolacieho súdu skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie, ku ktorým ho viedli odvolacím súdom nevykonané (nezopakované) dôkazy. V súvislosti s takto dosiahnutými skutkovými závermi sú potom aj na ne nadväzujúce právne závery odvolacieho súdu zatiaľ predčasné. Vzhľadom na vyššie uvedený výklad a procesnoprávne požiadavky z neho plynúce došlo podľa názoru dovolacieho súdu v postupe odvolacieho súdu k ústavnoprocenému deficitu v dôkaznom konaní, a to z hľadiska zásad vyjadrených v pojme „spravodlivý proces“ podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čím bol naplnený žalobkyňou namietaný dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

21. Obiter dictum dovolací súd dodáva, že v súdnom spise sa nenachádza zápisnica odvolacieho súdu o pojednávaní a vyhlásení rozsudku z 24. januára 2019 alebo úradný záznam o vyhotovení záznamu technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku v prípade takého postupu podľa § 98 ods. 1 CSP. V ďalšom konaní bude preto okrem iného úlohou odvolacieho súdu tento nedostatok odstrániť a predmetnú listinu doložiť do súdneho spisu.

22. Vzhľadom na zistenie, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ CSP, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Vzhľadom na výskyt vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd sa už

nezaoberal ďalšími námietkami uvedenými v dovolaní.

23. Ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.